

دفتر مصونیت و کاهش بحران (SRMO)

وضعیت مدافعان حقوق بشر در افغانستان

گزارش دوساله ۲۰۱۸ – ۲۰۱۹

مارچ ۲۰۲۰

خلاصه گزارش

وضعیت امنیتی مدافعان حقوق بشر و فضای که آنها بتوانند بصورت آزادانه به فعالیت های حقوق بشری شان کار نمایند در سال های گذشته ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ بشکل روزافزون وخیم تر شده است. در جریان سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ تشدید جنگ های مسلحانه منجر به از دیاد تلفات افراد ملکی گردید. انتخابات جنجالی پارلمانی و ریاست جمهوری که باعث بی ثباتی سیاسی در کشور گردید، و نیز مذاکرات صلح میان طالبان و امریکا که زنان و جامعه مدنی را در حاشیه قرار دادند، همه ای این اتفاقات تأثیرات ناگواری را بر فضای جامعه مدنی در افغانستان بجا گذاشت. در این شرایط تهدید امیز، جامعه مدنی و مدافعان حقوق بشر به قیوداتی منجمله آزادی بیان، گردهمایی ها و اجتماعات صلح امیز و همچنان شرکت در فعالیت های سیاسی روبرو شدند. در جریان نوشتن این گزارش، با وجودیکه طالبان بصورت فعال مصروف مذاکرات صلح با امریکا بودند، این گروه از فعالیت های تخریبی شان مانند خساره رساندن و هدف قرار دادن افراد ملکی دست نکشیدند، بشمول هدف قرار دادن افرادی که بخاطر پیشرفت و حمایت از حقوق بشر کار میکردند. طالبان به تهدیدات و حملات عمدی شان بر علیه رای دهندگان، مدافعان حقوق بشر و کارمندان رسانه ای، و نیز کارمندان صحتی و معلمین را نیز ادامه دادند. علاوه بر این مدافعان حقوق بشر، بشمول زنان مدافع حقوق بشر به تهدیدات از طرف مقامات محلی دولتی، جنگ سالاران و قوماندان های محلی مواجه شدند. زنان مدافع حقوق بشر همچنان از طرف اعضای فامیل خود یا اعضای فامیل مرتکبین و یا قربانیان نیز به تهدید مواجه شدند، چون کار مدافعین به دید آنها خلاف ارزشها و نورم های جامعه است و انرا به به چشم به چالش کشیدند این ارزشها میبینند.

این راپور توسط دفتر مصونیت و کاهش بحران (SRMO) تهیه گردیده که نشانه های از تخلفات علیه مدافعان حقوق بشر را در جامعه افغانستان در طول سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به بررسی قرار میدهد. این راپور براساس جمع آوری اسناد و پژوهش های سیستماتیک دفتر مصونیت و کاهش بحران و همچنان ارتباطات منظم با مدافعان حقوق بشر در سراسر افغانستان، تهیه شده است.

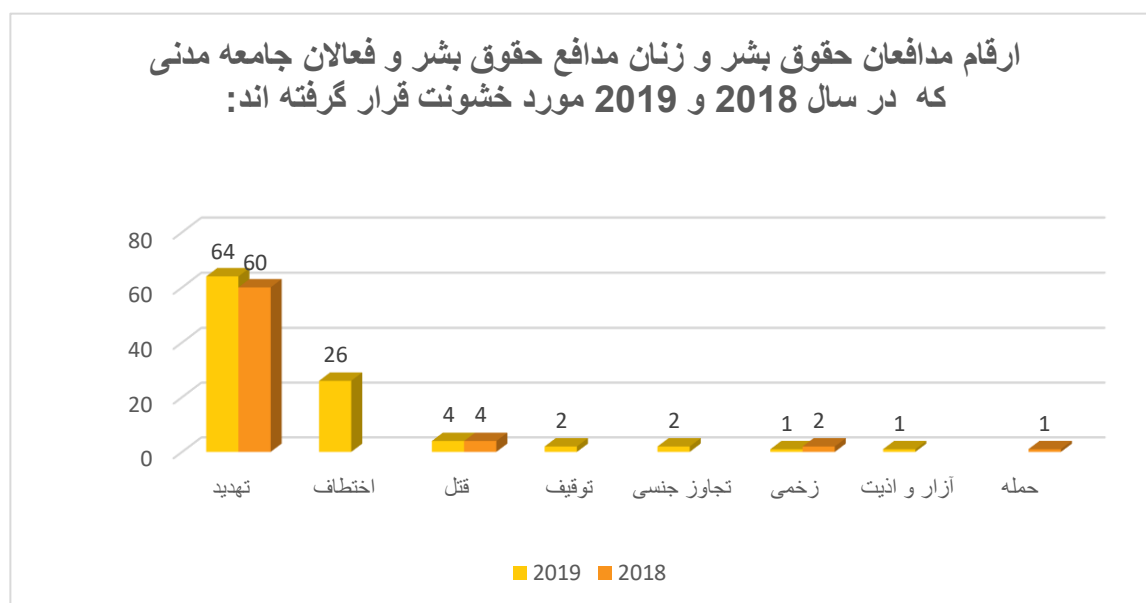
یافته های دفتر مصونیت و کاهش بحران (SRMO)

خشونت ها علیه مدافعان حقوق بشر در افغانستان

در جریان سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹، SRMO بتعداد ۱۶۷ قضایا اینکه مدافعان حقوق بشر و فعالان جامعه مدنی قربانی خشونت بوده اند ثبت نموده است. مدافعان مورد حملات فزینگی، کشتار هدفمند، بدنام ساختن و ترور شخصیت، اعمال تهدید آمیز، اختطاف، تهدید به اعضای فامیل و دستگیری خودسرانه و ازار و اذیت قضایی قرار گرفته اند. علاوه برین بعضی از مدافعان حقوق زن هدف خشونت جنسی نیز قرار گرفته اند.

از سال ۲۰۱۵ بدینسو دفتر SRMO به ثبت نمودن قضایای خشونت علیه مدافعین حقوق بشر آغاز کرده است، که سال ۲۰۱۹ بالاترین ارقام قضایایی خشونت و قربانی شدن مدافعان حقوق بشر و زنان مدافعین حقوق بشر را نشان میدهد. در سال ۲۰۱۹ دفتر SRMO ۱۰۰٪ قضیه خشونت علیه مدافعین حقوق بشر را در افغانستان ثبت نموده است، که در مقایسه با ۶۷٪ قضیه خشونت در سال ۲۰۱۸، ۴۹٪ فیصد افزایش را نشان میدهد.^۱

مدافعان که قربانی خشونت بودند و دفتر SRMO که در سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ آنها را ثبت نموده است، شامل مدافعان حقوق بشر زن، قابله ها، فعالان جامعه مدنی مانند فعالین صلح، کارمندان کمیسیون حقوق بشر افغانستان (AIHRC)، وکلای مدافع و غیره میباشد.

اکثریت مدافعان (۸۸ فیصد) در مدت دوسال از اثر حملات طالبان قربانی و متضرر شده اند – از مجموعه ۱۶۷ قضیه که در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ دفتر SRMO ثبت نموده است، ۱۴۷ قضیه حملات توسط طالبان میباشد که مدافعین حقوق بشر در آن متضرر شده اند. مطابق اسناد دفتر SRMO، دومین مرتکبین اصلی خشونت علیه مدافعان حقوق بشر در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ افراد غیر دولتی مانند جنگسالاران قدرمند میباشدند. مقامات دولتی نیز در تخطی

^۱ یکی از دلایل افزایش خشونت علیه مدافعان حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر بی ثباتی سیاسی و وخیم شدن اوضاع امنیتی میتواند باشد و دلیل دیگر آن ممکن است که به دلیل وسعت فعالیت های دفتر مصونیت و کاهش بحران باشد که در میان جامعه حقوق بشری افغانستان جا میافتد.

از حقوق بشری مدافعان دست داشته اند مانند، دستگیری/ توقیف خودسرانه، اختطاف، تعقیب قضایی و دیگر انواع تهدیدات استفاده نموده اند.

در سال های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ دفتر SRMO به شکل بی سابقه و نگران کننده بی حادثات کشتار عمدی مدافعان را ثبت نمود. این دفتر کشتار عمدی چهار مدافع حقوق بشر در سال ۲۰۱۸ و چهار مدافع دیگر را در سال ۲۰۱۹ - (که جمعاً ۸ مدافع در طول این مدت عمداً کشته شدند ثبت نموده). طالبان متهم به کشتن چهار مدافع از مجموعه هشت مدافع در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ میباشند، بشمول حمله عمدی و قتل کارمند کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان (AIHRC).^۲ در چهار قضیه جدا گانه دیگر مدافعان توسط افراد مسلح ناشناس کشته شدند، هیچ کس مسوولیت انرا بدوش نگرفته است. علاوه بر این، در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ چهار قضیه ای دیگر حمله بالای مدافعين صورت گرفت که منجر به زخمی شدن انها گردید، هیچ کس مسوولیت انرا بدوش نگرفت.

مدافعان حقوق بشر به تهدید های جدی امنیتی مواجه شدند. اکثریت قضایای ای که مدافعان حقوق بشر به دفتر SRMO گزارش دادند و تقاضای کمک های حفاظتی در سالهای ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ در رابطه به تهدید های امنیتی شخصی بود. تعداد زیادی از تهدیدات امنیتی علیه مدافعان حقوق بشر نیز در اثر حملات طالبان به مراکز ولایات فراه و غزنی در ۲۰۱۸ و در سال ۲۰۱۹ در ولایات بغلان و کندز بود. از اثر این حملات بیشتر از ۱۰۰ مدافع حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر از ترس جان شان و به دلیل سابقه خشونت و تهدید توسط طالبان بر مدافعانی که از آنها انتقاد نموده بودند و زنان فعال جامعه که به نظر طالبان آنها از اوامر و شرعیت سختگیرانه آنها سرپیچی مینمایند، مورد حمله طالبان قرار میگیرند، مدافعان مجبور به فرار از خانه های شان شدند.

علاوه برین، دفتر SRMO ۱۳ قضیه (چهار قضیه تهدید در سال ۲۰۱۸ و نو قضیه تهدید در سال ۲۰۱۹) علیه مدافعان حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر ثبت نموده است. که این تهدیدات بسیار جدی بود و این تهدیدات مستقیماً بخاطر کار حقوق بشری آنها بود. این تهدیدات جدی نه تنها از طرف طالبان و گروههای مسلح غیر دولتی بود بلکه از طرف مقامات دولتی نیز صورت گرفت.

در بین سالهای ۲۰۱۸-۲۰۱۹ دفتر SRMO ۳۵ قضیه تهدید و حمله را که بر ضد زنان مدافع حقوق بشر صورت گرفته است که شامل شش حمله هدفمند یا تهدید جدی به حمله، آزار و اذیت و خشونت جنسی و جنسیتی میباشد. دو قضیه تهدید جدی علیه زنان مدافع حقوق بشر از طرف طالبان صورت گرفته و سه دیگر به افراد غیر دولتی و یک قضیه توسط مقامات دولتی میباشد.

---

² AIHRC linked Taliban to Mr Ameri's murder. See: AIHRC, On the martyr of the Acting Head of Ghor Provincial Office of the AIHRC, 5 September 2019, https://www.aihrc.org.af/home/press_release/8497

حملات طالبان بالای مدافعان حقوق بشر و فعالین جامعه مدنی:

در سپتامبر سال ۲۰۱۹، طالبان عبدالصمد امیری مسوول دفتر کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان در ولایت غور را اختطاف نموده و بعد از مدتی وی را به صورت بی رحمانه به قتل رساندند.^۳ در ماه می ۲۰۱۹، طالبان بالای موسسه بین المللی کاونترپارت در کابل حمله نمودند که از اثر آن ۸ فرد ملکی کشته شدند و بتعداد ۲۷ تن دیگر زخمی شدند. طالبان این موسسه بین المللی را متهم به " ترویج کار نمودن زنان با مردان در یک محیط مختلط"، و تشویق دستگاه های امنیتی و ادارات دولتی به تطبیق اهداف کشور های غربی نمودند.^۴ در سال ۲۰۱۹ طالبان یک کاروان ۵۰ نفری از فعالان صلح را در ولایت هلمند که خود را (حرکت مردمی برای صلح) مینامند توسط طالبان در چهار واقعه مختلف اختطاف گردید که یک تن از آنها را مورد شکنجه قرار دادند و تهدید کردند که به فعالیت های خود خاتمه بدهد.^۵

خشونت علیه مدافعان حقوق بشر در سراسر افغانستان به صورت گسترده بی صورت میگیرد - مدافعان و فعالان جامعه مدنی در هر گوشه از کشور بخاطر کار و فعالیت حقوق بشری شان در معرض خطر قرار دارند. فعالین از تهدیداتی که از طرف طالبان و افراد غیر دولتی بر علیه شان در نقاط مختلف از افغانستان گزارش دادند، که این تهدیدات یک محیط نا امن و هراس را ایجاد کرده و بالای فعالیت های حقوق بشری مدافعان و فعالان جامعه مدنی تاثیر گذاشته و مدافعان یا خود سانسوری میکنند و یا از ولایات شان مجبور به فرار میشوند. در جریان نوشتن این گزارش دفتر SRMO چندین قضیه را ثبت نمود که در آن مقامات دولتی از نیرو های امنیتی و قضایی استفاده نمودند تا مدافعان حقوق بشر را با دستگیر کردن و یا توقیف، تهدید نمایند، تا آنها خاموش گردند.

خشونت علیه مدافعان حقوق بشر توسط مقامات دولتی

در ماه نوامبر ۲۰۱۹، نیروهای امنیت ملی دو تن از مدافعان حقوق بشر را اختطاف و برای چند روز مقفودالاثر نمودند و بالای آنها فشار آوردند تا از یافته های شان در مورد افشا سازی یک گروهی که در ولایت لوگر اطفال را در مراکز آموزشی مورد استفاده جنسی قرار میدادند و مقامات محلی دولتی نیز در آن سهیم بودند، صحبت کنند و بگویند که این یافته ها حقیقت ندارد و از مردم معذرت بخواهند. در ماه مارچ ۲۰۱۹ یکی از مدافعین حقوق بشر در یکی از ولایات غربی افغانستان بخاطر مصاحبه نمودند در مطبوعات و صحبت در ملای عام و انتقاد نمودند از وضعیت امنیتی، متهم کردن بعضی از مقامات محلی دولتی به فساد، بصورت دوامدار از طرف دفتر سارنوالی آن ولایت مورد آزار و اذیت قرار گرفت. مقامات دولتی در تحقیق و تعقیب قانونی خشونت ها و حملات علیه مدافعان حقوق بشر و فعالان جامعه مدنی ناکام بوده اند. هیچ کس تابحال بخاطر قتل مدافعان حقوق بشر و فعالین جامعه مدنی در افغانستان در سال های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹

³ AIHRC linked Taliban to Mr Ameri's murder: https://www.aihrc.org.af/home/press_release/8497

⁴ UNAMA, Afghanistan Protection of Civilians in Armed Conflict Midyear Update – 2019, 30 July 2019, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_poc_midyear_update_2019_-_30_july_english.pdf

⁵ Officials: 27 Afghan Activists Abducted By Taliban During Peace March , Gandhara – Radio Free Europe, 25 December 2019, <https://gandhara.rferl.org/a/officials-27-afghan-activists-abducted-by-taliban-during-peace-march/30344179.html> ;

دستگیر نگردیده است. مدافعانی که تهدید های جدی را به دولت گزارش دادند هیچ یک از آنها مورد تحفظ قانونی قرار نگرفته اند. چنین وضعیت باعث آن میگردد تا یک فضای معافیت برای مرتکبین حملات علیه مدافعان حقوق بشر ایجاد گردد و مدافعان را بیشتر به خطر مواجه میکند، چرا که نبود پاسخگویی و تحفظ برای مدافعین/ مرتکبین خشونت علیه مدافعین را بیشتر به حملات تشویق میکند.

افزایش نا امنی بالای جامعه مدافعان حقوق بشر افغانستان بطور مستقیم و غیر مستقیم تأثیر منفی گذاشته، دفتر SRMO و دیگر موسسات داخلی مانند کمیته مدافعان حقوق بشر که مدافعان در معرض خطر را کمک میکنند به نبود حمایت مالی بخاطر تحفظ مدافعان حقوق بشر، روبرو هستند.

سفارت های خارجی در افغانستان مقدار بسیار اندکی از کمک های مالی را برای موسسات جامعه مدنی و حقوق بشری در کشور فراهم میکنند ولی حمایت مالی که مورد نیاز است به موسسات حقوق بشری مانند دفتر SRMO که برای تحفظ مدافعان در معرض خطر کار میکند، فراهم نمیکند. و این درحالیست که بعضی از مجامع بین المللی و کشور های خارجی یک مقدار حمایت مالی مشخص را برای بهبود و ترویج حقوق بشر و ارزشهای دموکراتیک اختصاص داده اند، بعضی از تمویل کنندگان مالی درک رابطه میان فعالیت های ترویج حقوق بشری و محافظت از مدافعان حقوق بشر و فعالان جامعه مدنی را ندارند. بادر نظر داشت نگرش بر پروسه مذاکرات صلح و تحقیقات بین المللی در رابطه به جنایات جنگی در افغانستان، خیلی مهم است تا حمایت های مالی در دسترس موسساتی که برای حفاظت از مدافعان حقوق بشر کار میکنند فراهم گردد، تا مدافعان و فعالان جامعه مدنی در این پروسه و ترویج حقوق بشر و دموکراسی بطور مصوون سهم بگیرند.

دفتر SRMO از دولت افغانستان، تمویل کنندگان بین المللی و طالبان تقاضا مینماید تا اقدامات ذیلرا برای تحفظ مدافعان حقوق بشر عملی نمایند:

به دولت افغانستان

- دولت افغانستان باید قوانین و پالیسی هایی را بخاطر تحفظ از مدافعان حقوق بشر عملی سازد / و این قوانین در ولایات نیز به همین منظور تطبیق گردد.
- دولت باید واقعاتی از قبیل تهدیدات، حملات و کشتار مدافعان حقوق بشر و فعالان جامعه مدنی را جدی بگیرد، و این واقعات را بصورت عاجل، دقیق و مستقلانه مورد تحقیق و تعقیب قانونی قرار بدهد. بشمول واقعاتی که در آن مقامات دولتی نیز دخیل باشند.
- دولت باید تمام اقدامات لازم حمایتی را رویدست گیرد و محیط امن را برای مدافعان حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر فراهم نماید، و یقینی سازد تا مدافعان ایکه در تمام پروسه های صلح بصورت هدفمند شرکت نموده و در تصامیم پروسه صلح و عدالت انتقالی بصورت مصوون سهم بگیرند.

به دونهها و جامعه بین المللی

- دونه های باید کمکهای مالی کافی را برای انجوهایی که در عرصه حفاظت از مدافعان حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر کار میکنند، فراهم نمایند، و این کمک های مالی باید با انعطاف پذیری لازم بخاطر

- وضعیت اضطراری و فوریت در نظر گیرند. در نبود امکانات مالی برای جابه جایی مدافعین در معرض خطر و انتقال شان به مکان امن مصونیت مدافعین حقوق بشر را به خطر جدی مواجه ساخته است.
- در هماهنگی با جامعه مدنی، گروپ های قربانیان و فعالین عرصه عدالت انتقالی، استراتژی را بخاطر مصونیت مدافعین حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر و توانمند سازی ایشان ایجاد شود تا بتوانند بدون هراس از حمله و تهدید به فعالیت هایشان درپروسه صلح، عدالت انتقالی و پاسخگویی در سطح بین المللی ادامه دهند.
  - بالای حکومت افغانستان باید تاکید نمایند تا قدم های فوری را بخاطر ایجاد یک میکانیزم ملی برای محافظت مدافعین حقوق بشر ایجاد نماید و حمایت های لازم تخنیکی را باید فراهم نمایند.
  - بالای حکومت افغانستان باید تاکید صورت گیرد تا تحقیقات فوری و همه جانبه را روی قضایای خشونت علیه مدافعین حقوق بشر انجام دهد و مسببین را مورد پیگرد قانونی قرار داده و از ادارات امنیتی و قضایی نباید بخاطر تحریم و تهدید مدافعین حقوق بشر و محدود سازی فعالیت هایشان استفاده شود.

به طالبان و دیگر گروپ های مسلح غیر مسوول

- تمام حملات و تهدیداتیکه بر ضد مدافعین حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر، فعالین مدنی، امداد رسانان و کارمندان رسانه ای که بخاطر فعالیت های قانونی شان و آزادی بیان مورد حمله قرار میگیرند باید به صورت فوری خاتمه یابد. موقف ملکی بودن مدافعین حقوق بشر، زنان مدافع حقوق بشر و مطبوعات را که در قانون بین المللی بشر دوستانه تسجیل یافته است باید مورد احترام و محافظت قرار گیرد.

به طالبان در مورد اشتراک مدافعین حقوق بشر و زنان مدافع حقوق بشر در پروسه صلح

- از دسترسی بدون قید و شرط فعالین مدنی و زنان مدافع حقوق بشر به مذاکرات صلح حمایت نموده و اطمینان دهید. از هر نوع تهدید، رعب و حمله بر جامعه مدنی و مدافعین حقوق بشری زنان و زنان بخاطر شرکت و مداخله در پروسه صلح و مذاکرات صلح بپرهیزید. از آزادی بیان، حقوق بشر و حقوق بشری زنان شامل حقوق مساوی شرکت در تمام عرصه های اجتماعی در معاملات صلح اطمینان دهید.